

CONN
IGGULDEN

VÁLKA
RÚZÍ

PLUS

TROJICE

Válka růží 2: Trojice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Conn Iggulden
Válka růží 2: Trojice – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

VÁLKA
RŮZÍ

The image features the title 'VÁLKA RŮZÍ' in a highly decorative, blackletter-style font. The text is centered and flanked by two ornate, symmetrical floral ornaments. The top ornament is white with black outlines, while the bottom ornament is grey with black outlines. Both ornaments have a central circular motif and radiating petal-like shapes. The letters are bold and stylized, with elaborate flourishes extending from the top and bottom of the word 'RŮZÍ'.

CONN
IGGULDEN

VÁLKA
RŮZÍ

PLUS DÍL II. TROJICE

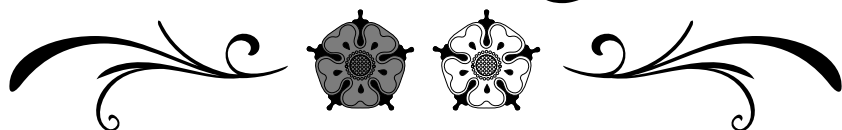
PŘELOŽIL
IVAN
RYČOVSKÝ

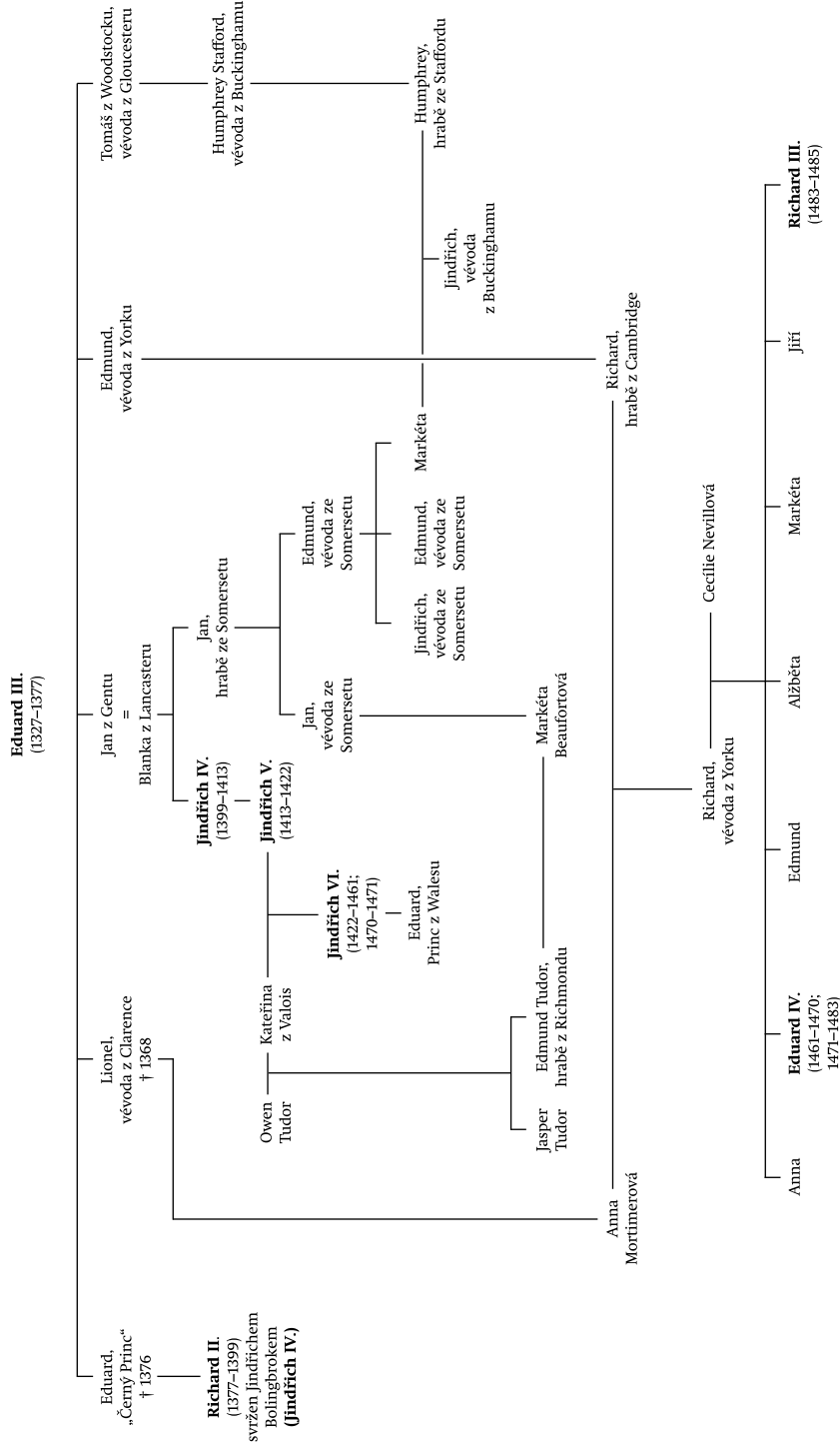
**Victorii Hobbsové,
která bojuje s větrnými mlýny – a vítězí.**

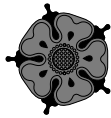
Obsah

Rodokmeny a přehled vystupujících postav	8
Prolog	23
Část první	31
Část druhá	223
Epilog	409
Historická poznámka	411
Dodatek: Woodchurch	425
Historická poznámka	483
Poděkování	484

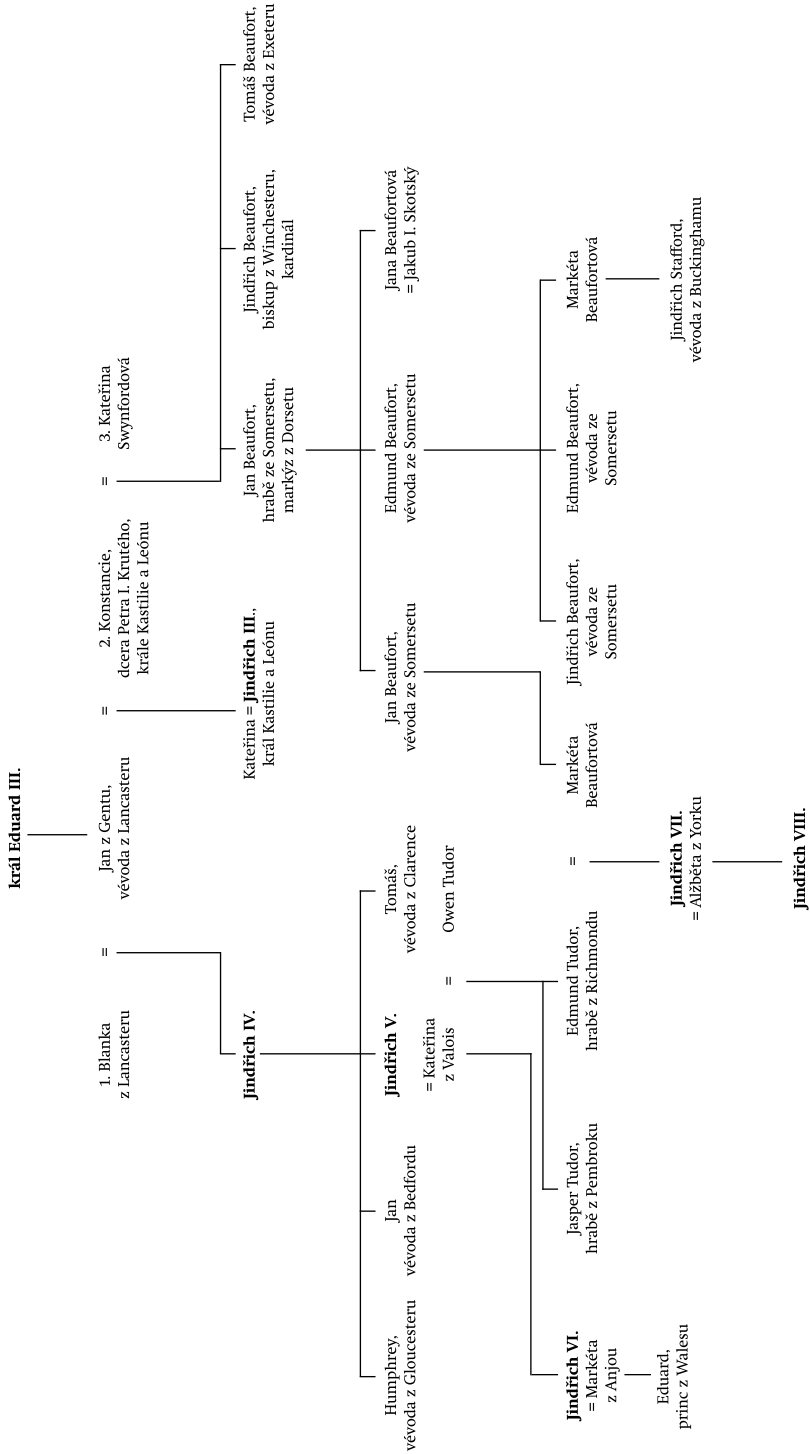
RODOKMENY
A PŘEHLED
VYSTUPUJÍCÍCH
POSTAV

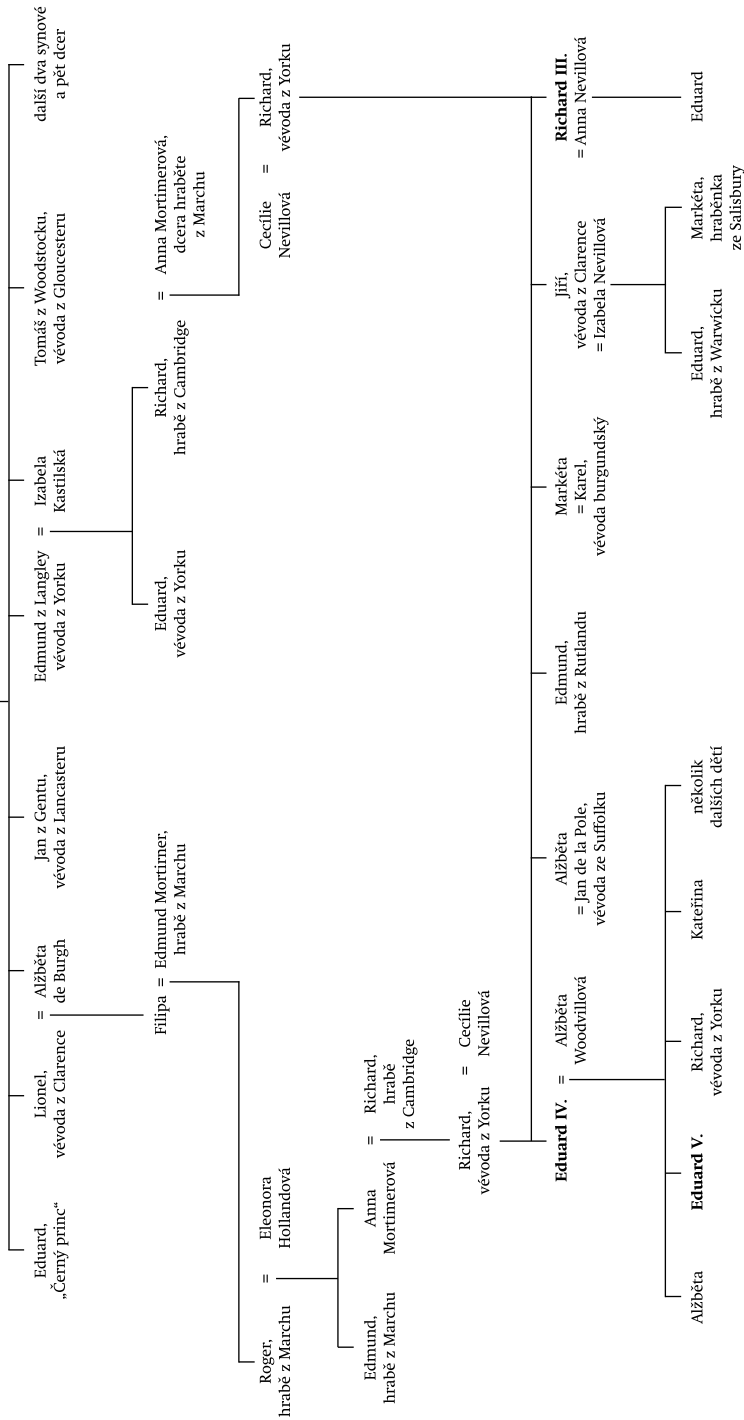

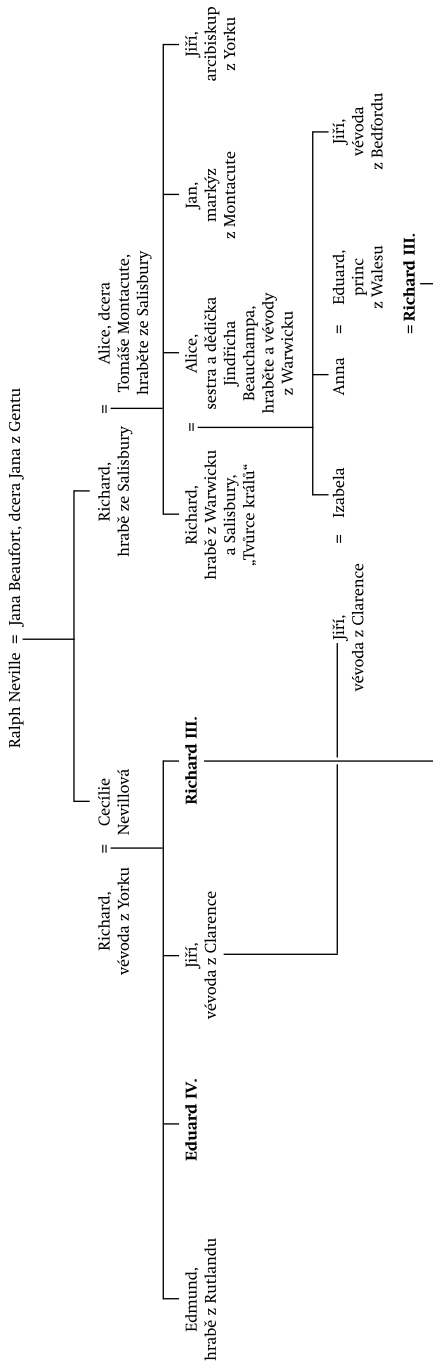
Lancasterové

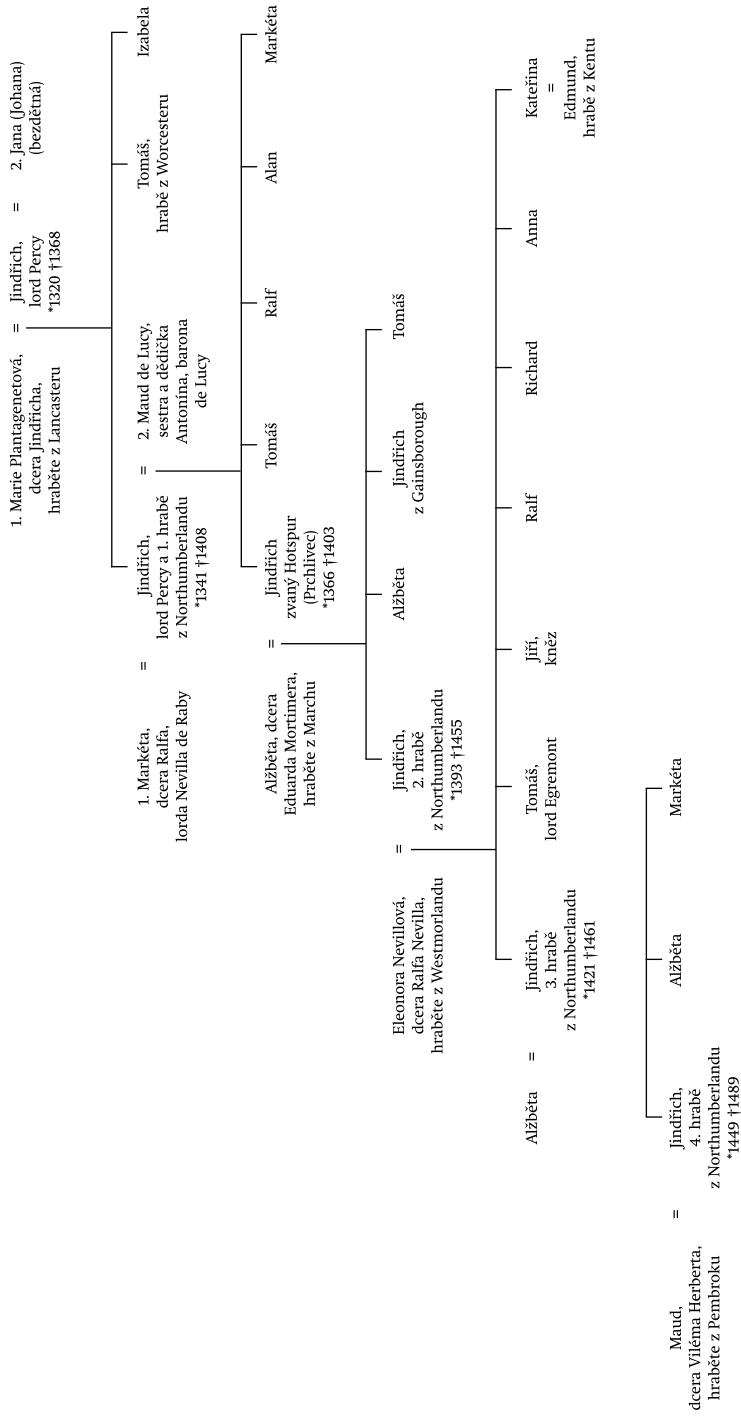

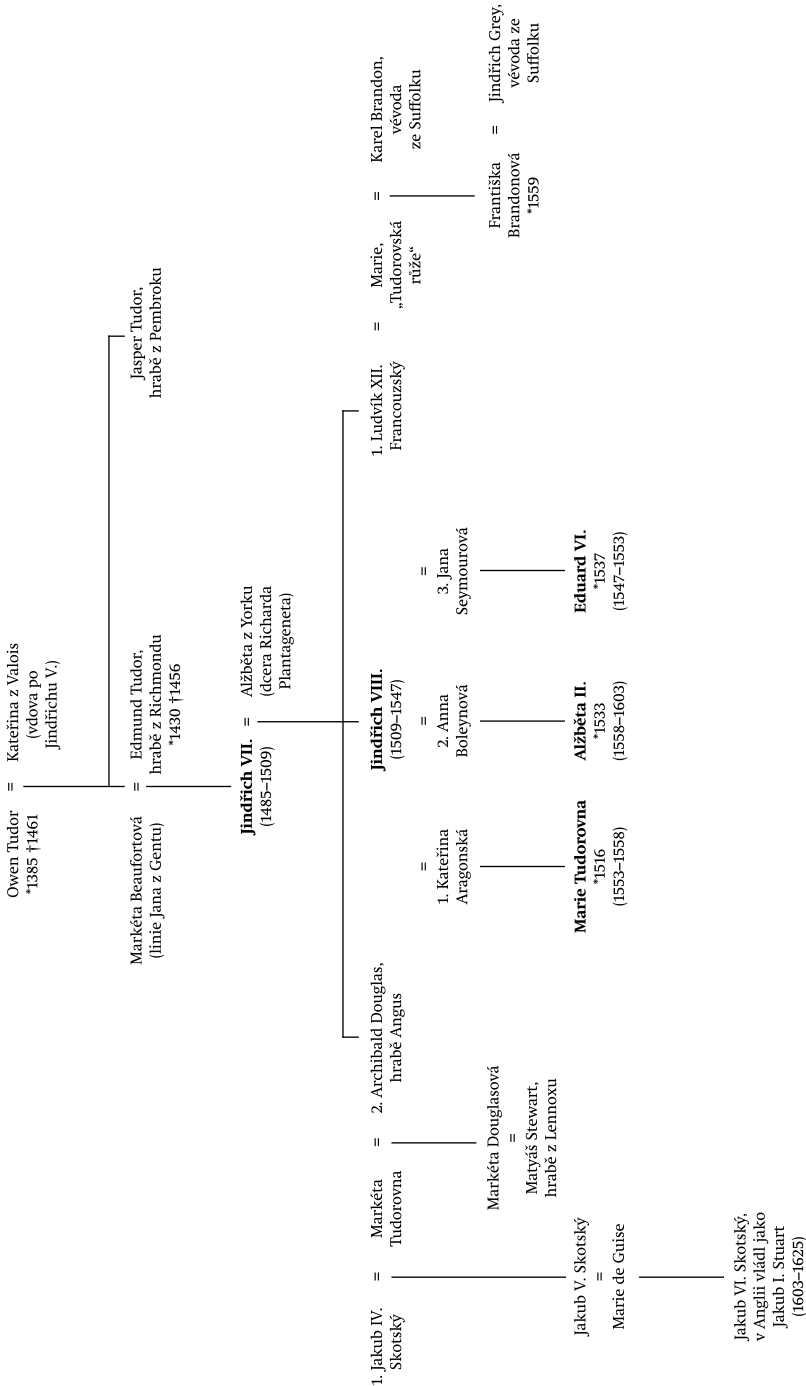

Nevillové

Tudorovci

Osoby vystupující v knize

Mistr Allworthy	osobní lékař Jindřicha VI.
Alfons	němý sluha vikomta Michela Gascaulta
Markéta z Anjou/královna Markéta	dcera Reného z Anjou, manželka Jindřicha VI.
Jakub Tuchet, baron Audley	válečný vysloužilce, velitel královniných Chrabrých
Saul Bertleman (Bertle)	učitel a rádce Derihewa Brewera
Derihew (Derry) Brewer	vrchní vyzvědač Jindřicha VI.
Humphrey Stafford, vévoda z Buckinghamu	stoupenec Jindřicha VI.
Carter	jezdec z družiny Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury

Jan Clifford, baron Clifford	syn Tomáše de Clifford
Tomáš de Clifford, baron Clifford	stoupenec Jindřicha VI.
Vilém Crighton, lord Crighton	skotský šlechtic, strůjce sňatku Jakuba II. a Marie Gelderské
Ralph (de) Cromwell, baron Cromwell	lord komoří Jindřicha VI.
Maud Cromwellová (rozená Stanhopeová)	neteř a dědička barona Cromwella
sir Robert Dalton	válečník a učitel šermu Eduarda, hraběte z Marchu
Andrew Douglas	skotský zeman, spojenec Jindřicha VI.
Tomáš Percy, baron Egremont	syn Jindřicha Percyho, hraběte z Northumberlandu
Jindřich Holland, vévoda z Exeteru	zeť Richarda, vévody z Yorku
John Fauceby	osobní lékař Jindřicha VI.

Vilém Neville, lord Fauconberg	bratr hraběte ze Salisbury
sir Jan Fortescue	nejvyšší soudce královského soudního dvora
Fowler	voják, účastník bitvy u St. Albans
vikomt Michel Gascault	francouzský vyslanec u anglického dvora
sir Howard Gaverick	rytíř-vazal ve službách hraběte z Warwicku
mlčenlivý Godwin	františkánský mnich
Edmund Grey, baron Grey z Ruthinu	stoupenec Jindřicha VI.
William Hatclyf	osobní lékař Jindřicha VI.
Hobbs	velitel stráží na hradě Windsor
Alexandr Iden	jmenovaný šerif hrabství Kent
panoš James	zvěd armády Jindřicha VI. v bitvě u St. Albans

Jameson	kovář a učitel šermu Eduarda, hraběte z Marchu
Jindřich VI.	anglický král, syn Jindřicha V.
Karel VII.	francouzský král, strýc Jindřicha VI.
Eduard Plantagenet, hrabě z Marchu	syn a dědic Richarda z Yorku, pozdější král Eduard IV.
Marie Gelderská	manželka skotského krále Jakuba II.
Jan Neville	syn hraběte ze Salisbury, bratr hraběte z Warwicku
Jan de Mowbray, vévoda z Norfolku	stoupenec Jindřicha VI.
Jindřich Percy, hrabě z Northumberlandu	hlava rodu Percyů, obránce anglicko-skotské hranice
Eleonora Nevillová, hraběnka z Northumberlandu	manželka Jindřicha Percyho, sestra hraběte ze Salisbury

Vilém Oldhall	kancléř a stoupenec Richarda, vévody z Yorku
Jasper Tudor, hrabě z Pembroku	nevlastní bratr Jindřicha VI.
bratr Petr	františkánský mnich
Rankin	sluha Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury
Edmund Tudor, hrabě z Richmondu	nevlastní bratr Jindřicha VI.
Edmund Plantagenet, hrabě z Rutlandu	syn Richarda, vévody z Yorku
Richard Neville, hrabě ze Salisbury	hlava rodu Nevillů, pravnuk Jana z Gentu
Alice Montacuteová, hraběnka ze Salisbury	manželka Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury
sir Hugo Sarrow	zrádce z družiny mladého vévody Somerseta

Tomáš de Scales, baron Scales	velitel královské posádky v londýnském Toweru
Michael Scruton	vrchní chirurg Jindřicha VI.
Edmund Beaufort, vévoda ze Somersetu	stoupenec Jindřicha VI.
Jindřich Beaufort, vévoda ze Somersetu	syn Edmunda Beauforta, stoupenec Jindřicha VI.
Vilém de la Pole, vévoda ze Suffolku	voják a dvořan, strůjce sňatku Jindřicha VI. s Markétou z Anjou
Wilfred Tanner	pašerák a přítel Derryho Brewera
sir Vilém Tresham	mluvčí Dolní sněmovny
Ondřej Trollope	kapitán calaiské posádky pod velením hraběte z Warwicku
Trunning	velitel družiny Jindřicha Percyho, hraběte z Northumberlandu

Owen Tudor	druhý manžel Kateřiny z Valois, vdovy po Jindřichovi V.
Richard Neville (mladší), hrabě z Warwicku	syn hraběte ze Salisbury, později zvaný „tvůrce králů“
Eduard z Westminsteru	princ z Walesu, syn Jindřicha VI. a Markéty z Anjou
Rowan Woodchurch	syn Thomase a Joan Woodchurchových
Thomas Woodchurch	sedlák, lučištník a vůdce mainské rebelie
Joan Woodchurchová	manželka Thomase Woodchurche, matka Rowana a jeho dvou sester
Richard Plantagenet, vévoda z Yorku	hlava rodu Yorků, pravnuke Eduarda III.

Richard Plantagenet mladší

syn Richarda
Plantageneta, pozdější
vévoda z Gloucesteru
a král Richard III.

Cecílie Nevillová, vévodkyně z Yorku

manželka Richarda,
vévody z Yorku,
vnučka Jana z Gentu

PROLOG

Vikomt Michel Gascault rozhodně nebyl špeh. Kdyby ho tak někdo nazval, cítil by se dotčen. Rozumělo se ovšem samo sebou, že vyslanec francouzského krále u anglického dvora bude po návratu informovat svého panovníka o všem zajímavém. A vikomt Gascault, to mu bylo třeba přiznat, již nasbíral spoustu zkušeností v královských palácích Evropy i na válečném poli. Věděl, co by mohlo francouzského krále Karla VII. zajímat, a s vědomím toho bedlivě registroval alespoň to málo, co se kolem něj dělo. Špehové, to byli neurození špinavci zvyklí ukrývat se v průchodech a syčet na sebe tajná hesla. Vikomt Gascault byl naproti tomu – *de l'autre côté*, jak říkají Francouzi – francouzský šlechtic shlížející na podobné věci spatra, jako Slunce shlíží na Zemi.

Takové a podobné myšlenky mu poskytovaly jediné rozptýlení v hodinách nečinnosti. Docela určitě se králi Karlovi zmíní o tom, jak si ho celé tři dny nikdo nevšiml a on se v přepychové komnatě Westminsterského paláce mohl ukousat nudou. Sluhové, které za ním poslali, se sice dostavili bez otálení, ale jak si všiml, nestihli se ani pořádně umýt. Jeden z nich bezpochyby páchl koňmi a močí – zřejmě byl většinu času zaměstnaný v královských stájích.

Aspoň že o Gascaultovy tělesné potřeby bylo dobře postaráno, když už nemohl řádně plnit roli vyslance. Každý den začal tím, že ho jeho osobní sloužící oblékli do těch nejjemnějších rouch a plášťů, jaké vlastnil a které vylovili z množství ostatních oděvů napěchovaných do obrovských truhlic, jež si přivezl z Francie. Ještě ani jednou si na sebe nemusel vzít stejnou kombinaci barev, a když zaslechl, jak o něm jeden z místních kuchtíků mluví jako o francouzském pávovi, vůbec mu to nevadilo. Jasně barvy mu zlepšovaly náladu

a vikomt beztak neměl na práci nic jiného, čím by si ukrátil čas. Na jídlo, jež mu předkládali, raději nemyslel. Bylo zřejmé, že pro něj najali francouzského kuchaře, ale právě tak zřejmé bylo i to, že ten člověk nenávidí vlastní krajany. Při pomýšlení na některé povadlé kreace, které mu servírovali, se Gascault otřásl.

Hodiny se vlekly jako pohřební průvod a on už měl všechny úřední dokumenty dávno přečtené i pozpátku. Při světle svíčky zasazené do lucerny nakonec otevřel šedohnědou knihu, celou počmáranou vlastními poznámkami a komentáři, kterou si přivezl s sebou. *De Sacra Coena* Berengara z Tours patřila léta ke Gascaultově oblíbené četbě. Toto pojednání o Poslední večeři církev pochopitelně odsoudila. Každé zpochybňování tajemství těla a krve Páně k sobě obracelo pozornost papežských čmuchalů.

Gascault už dlouho vyhledával knihy určené ke spálení na hranici, aby mu pomohly roznítit vlastní myšlenky. Přejel rukama po obálce traktátu. Nebylo divu, že původní desky někdo odtrhl, spálil na popel a ten pečlivě rozdrtil, aby žádné všetečné oko nemohlo nikdy odhalit, co kdysi ukrýval. Drsná barvená kůže přebalu byla smutnou nezbytností v časech, kdy lidem činilo nesmírné potěšení udávat jeden druhého vrchnosti.

Když ho konečně zavolali, vytrhli ho z četby. Gascault už si zvykl na zvon, co odbíjel každou půlhodinu a celou, budil jej ze sna a kazil mu zažívání skoro stejně jako ta ubohá holoubátka bezvládně ležící na jeho talíři. Přestože údery zvonu nepočítal, věděl, že musí být pozdě, když k němu do komnaty vpadl sluha, jehož pokládal za podkoního.

„Pane vikomte *Gastarde*, jste očekáván!“ oznámil mládenec.

Gascault nedal najevo sebemenší rozladění nad tím, jak mladík zkomolil jeho vznešené příjmení. Byl to jistě prostáček a laskavý Hospodin chce, abychom prokazovali milosrdenství ubohým bližním, jejichž posláním je učit soucitu ty lepší, než jsou oni sami – tak to alespoň vždycky říkala Gascaultova matka. Opatrně odložil kni-

hu na područku křesla a vstal. Jeho komorník Alfons stál jen krok za mladíkem. Vikomt zabloudil očima zpět ke knize, čímž dal komorníkovi jasně najevo, že se má postarat, aby za pánovy nepřítomnosti nepadla do nepovoláných rukou. Alfons energicky přikývl, hluboce se poklonil a hoch od koní jen zmateně zíral na jejich němohru.

Pak si vikomt Gascault připnul meč a Alfons mu zahalil ramena do žlutého pláště. Když zašilhal ke křeslu, zjistil, že kniha zatím nějakým způsobem zmizela. Jeho sluha byl skutečně diskrétnost sama, a nejen proto, že mu chyběl jazyk. Gascault sklonil hlavu na znamení díky a vyšel za mladíkem skrz předpokoje do studené chodby.

Tam jej očekávala pětice mužů. Čtyři z nich byli na první pohled vojáci a přes kroužkové brnění měli pláště v královských barvách. Poslední z nich byl oblečen do punčoch, tuniky a pláště, stejně tlustých a solidních, jako byly ty vikomtovy.

„Vikomt Michel Gascault?“ ujistil se ten muž.

Gascault se pousmál nad jeho dokonalou výslovností.

„Je mi ctí. Jsem vám k službám, pane... pane...“

„Richard Neville, hrabě ze Salisbury a lord kancléř. Omlouvám se za tak pozdní vyrušení, ale jste očekáván v královských komnatách, pane.“

Gascault s ním snadno srovnal krok a vojáků, kteří je s řinkotem následovali, si nevšímal. Za svou diplomatickou kariéru už zažil podivnější věci než toto půlnoční předvolání.

„Přijme mne Jeho Veličenstvo?“ zeptal se potměšile s pohledem upřeným na hraběte. Přestože Salisbury už nebyl nejmladší, působil dojmem šlachovitého a zdravého muže. Vikomt mu nehodlal prozrazovat, kolik toho na francouzském dvoře vědí o chatrném zdraví krále Jindřicha.

„S lítostí vám musím sdělit, že Jeho královská Výsost, náš král Jindřich, trpí zimničnou horečkou. Je to přechodný stav. Snad se nepohoršíte, když vás dnes večer přijme vévoda z Yorku.“

„Takové zvěsti mne nesmírně zarmucují, pane hrabě,“ odpověděl Gascault a nechal slova viset ve vzduchu. Všiml si, že Salisbury na okamžik přimhouřil oči, a musel potlačit úsměv. Oba věděli, že na anglickém dvoře žijí rodiny se silnými vazbami k Francii, ať už je pojilo pokrevní pouto nebo rodový titul. Mohli jeden před druhým předstírat, že francouzský král nezná dopodrobna Jindřichův žalostný stav, ale byla to jen hra a nic víc. Anglický král o sobě už celé měsíce nevěděl a propadl se do stavu strnulosti, z něž jej nikdo nedokázal vrátit k životu. Ne nadarmo prohlásili jeho páni jednoho ze svého středu protektorem a obráncem království. Skutečným panovníkem byl vévoda Richard z Yorku, až na to, že si neříkal král, a po pravdě řečeno, vikomt Gascault ani nestál o setkání s pravým králem, jehož smysly obestíral spánek. Vyslali ho sem proto, aby posoudil sílu anglického dvora a jeho odhodlání hájit vlastní zájmy. Gascaultovi na zlomek vteřiny radostně zajiskřily oči, ale hned své emoce zkontroloval. Pokud doma oznámí, že jsou Angličané bez Jindřicha slabí a bezradní, na jediné Gascaultovo slovo vypluje z Francie stovka lodí, aby zaútočila na všechny anglické přístavy a vypálila je. Říkal si, že Angličané se ve Francii dlouho chovali stejně. Třeba konečně nastal čas, aby jim dábel oplatil stejnou mincí.

Salisbury vedl malou skupinku nekonečnými chodbami, než vystoupali po dvojím schodišti ke královským komnatám v hořejším patře. Dokonce i v tak pozdní hodinu ozařovaly Westminsterský palác lampy, rozmístěné vždy několik kroků od sebe. Přesto cítil Gascault ve vzduchu vlhkost a zápach staré plísně způsobený blízkostí řeky. Konečně stanuli před posledními, střeženými dveřmi a on odolal pokušení upravit si ještě jednou plášť a límec. Alfons by ho nenechal odejít s kusem oděvu nakřivo.

Vojáci byli odvoláni a stráže otevřely dveře zevnitř. Salisbury natáhl paži a pokynul vyslanci, aby vstoupil první.

„Až po vás, pane vikomte,“ řekl. Pohled měl břitký a Gascault, který právě s úklonou vcházel dovnitř, si toho dobře všiml. Tomu

člověku nic neušlo a vikomt si připomněl, že se před ním musí mít na pozoru. Angličané byli všelijací: prodejní, popudliví, chamtiví – měli celou řada nectností. Ale co svět světem stojí, nikdo o nich nemohl prohlásit, že jsou hloupí. Kéž by tomu Bůh chtěl a oni byli! Král Karel by se během jednoho pokolení zmocnil jejich měst a hradů.

Salisbury za ním tiše zavřel dveře a vikomt Gascault stanul v místnosti, která byla menší, než očekával. Snad to tak mělo být, že „protektor a obránce“ neholdoval dvorské nádheře, ale komnatu prostupovalo takové ticho, až z toho Gascaultovi přejel po zádech mráz. Za okny panovala černočerná noc a člověk, který vstal, aby ho přivítal, měl na sobě šaty stejné barvy. Když vikomtovi vykročil vstříc v tlumeném světle lamp, téměř se ztrácel ve stínu.

Vévoda Richard z Yorku napřáhl ruku a pokynul Gascaultovi, aby popošel blíž. Francouz cítil, jak se mu pověřčivým strachem ježí chloupky na těle, ale nedal to na sobě znát. Když udělal krok, ohlédl se, ale nespatrił nic neobvyklého, jen Salisbury jej sledoval upřeným pohledem.

„Vikomte Gascaulte, jsem vévoda York. Je mi potěšením vás uvítat a zároveň mne nesmírně mrzí, že vás musím tak brzy zase poslat domů.“

„Vaše lordstvo?“ namítl Gascault nechápavě. Usadil se tam, kam mu York ukázal, a snažil se sebrat všechn důvtip, zatímco jeho hostitel zaujal místo na druhé straně širokého stolu. Anglický vévoda byl hladce oholen, měl hranatou bradu, ale v černém oděvu vypadal štíhle. Jak na něj Gascault civěl, odhrnul si York vlasy z čela. Přitom naklonil hlavu, aniž přestal vikomtovi hledět do očí.

„Obávám se, že nechápu, pane vévodo. Odpusťte, ještě jsem nezjistil, jak patričně oslovovat protektora a obránce království.“ Gascault se rozhlédl a pátral po víně a nějakém jídle, ale žádné nespatrił; před ním se prostíral jen prázdný stůl z temně zlatavého dubu.

York si ho měřil bez mrknutí oka a svažtil obočí.

„Býval jsem královým zástupcem ve Francii, vikomte Gascaulte. Určitě vám to už řekli. Bojoval jsem na francouzské půdě a pozbyl jsem tamní majetky i tituly ve prospěch vašeho krále. To vše víte. Zmiňuji to jen proto, abych vám připomenul, že i já znám Francii. Znáám vašeho krále – a znám i vás, Gascaulte.“

„Můj pane, mohu jen předpokládat...“

York pokračoval, jako by vikomt vůbec nepromluvil.

„Král Anglie spí, vikomte Gascaulte. Probudí se někdy? Nebo zemře v posteli? O tom se tady mluví na každém tržišti. Nepochybuji, že v Paříži to bude stejné. Že by se vašemu panovníkovi konečně naskytla šance, na kterou se tak dlouho připravoval a čekal? Že byste si dělali zálusk na Anglii? Vy, kteří nemáte dost sil ani na to, abyste nám vyrvali Calais?“

Gascault zavrtěl hlavou a otevíral ústa, aby se ohradil. York zvedl ruku.

„Jen do toho, Gascaulte. Vrhněte kostky. Využijte příležitosti, dokud král Jindřich leží v mdlobách. Jak rád bych znovu vkročil na pozemky, které mi kdysi patřily! Jak rád bych znovu stanul s vojskem na francouzské půdě, jen mít tu možnost! Prosím, zvažte mou výzvu. Kanál La Manche je jen úzká stužka. I král je pouhý člověk. A voják, i když je to anglický voják, je taky jen člověk, ne? Může být poražen. Může padnout. Vyrazte proti nám, dokud náš král spí, vikomte Gascaulte! Zkuste ztécť naše hradby. Vkročte do našich přístavů. Uvítám to, stejně jako vás uvítají naši lidé. Bude to drsné přijetí, za to vám ručím. Jsme drsný národ. Ale máme vám co oplácet a k nepřítelům jsme velkorysí. Za každou ránu jim vrátíme tři, ať to stojí, co to stojí. Rozumíte mi, vikomte Gascaulte? Synu Julienu a Clémence? Bratře Andrého, Arnauda a Françoise? Manželi Elodie? Otče dvou synů a dcery? Mám je taky jmenovat, Gascaulte? Mám popsat vaše rodové sídlo s červenými slivoněmi střežícími bránu?“

„Dost, pane,“ řekl Gascault tiše. „Vyjádřil jste se dost jasně.“

„Jenom jestli,“ podotkl York. „Nebo mám vydat spěšný rozkaz, který poletí rychleji, než dokážete cestovat, rychleji, než můžete plout, abyste po návratu domů opravdu pochopil, jak jsem to myslel? Dokonale a beze zbytku? Rád to udělám, Gascaulte.“

„Prosím, nedělejte to, vaše lordstvo,“ hlesl Gascault.

„Prosíte?“ opáčil York. Jeho tvář byla v chabém svitu lamp tvrdá a potemnělá, jako by se mu přes bradu plížily stíny. „Rozhodnu se, teprve až odejdete. Čeká na vás loď, Gascaulte, a družina mužů, kteří vás doprovodí k pobřeží. Ať už svému králi přinesete jakékoli novinky, přeji vám tolik štěstí, kolik si zasloužíte. Dobrou noc, vikomte Gascaulte. Bůh vás provázej.“

Gascault vstal s roztřesenými koleny a vydal se ke dveřím. Salisbury mu otevřel se sklopenou hlavou a vyděšený Francouz se zhluboka nadechl, když spatřil vojáky shromážděné za dveřmi. V šeru vypadali hrozivě a on div nezaječel, když ho nechali projít a na místě se otočili, aby ho doprovodili ven.

Salisbury zase opatrně zavřel.

„Nemyslím si, že přijdou – alespoň ne letos,“ podotkl.

York si odfrkl.

„Přísahám, že se nemůžu rozhodnout. Máme loďstvo i dost mužů, pokud by mě následovali. Ale všichni čekají jako ohaři, jestli se Jindřich náhodou neprobudí.“

Salisbury neodpověděl hned. York si všiml, že váhá, a unaveně se usmál.

„Myslím, že není tak pozdě. Pošlete ještě pro toho Španěla. Řeknu mu svoje.“

ČÁST PRVNÍ

Pozdní léto 1454

Lidé, které drtí zákony, mohou doufat pouze v sílu. Je-li zákon jejich nepřítelem, stanou se nepřáteli zákona.

Edmund Burke

Hrad byl na nohou už od studeného a kalného úsvitu. Ze stájí vyváděli koně a hřebelcovali je. Psi štěkali, rvali se, a pokud se někomu připletli do cesty, schytali kopanec. Stovky mladých mužů sháněly výstroj a zbraně a kmitaly po hlavním nádvoří s plnými náručemi železa.

Jindřich Percy, hrabě z Northumberlandu, stál ve velké věži a hleděl z okna na všechno to hemžení na travnatých pozemcích kolem jeho pevnosti. Kameny, z nichž byla postavena, se teď v srpnu vyhřály, ale starý muž měl na sobě plášť a přes ramena kožešinový přehoz, který si pevně tiskl k hrudi. Přestože byl pořád vysoký a široký v plecích, začínal se hrbít pod tíhou let. S blížícím se šestým křížkem přibývalo bolestí i vrzajících kloubů, které mu ztěžovaly každý pohyb a lezly mu na nervy.

Hrabě se mračil a hleděl skrz olovnaté sklo. Město se probouzelo. Svět s východem slunce procítl a on byl po tak dlouhém čekání na příležitost odhodlán jednat. Díval se, jak se rytíři šikují a sluhové jim roznášejí štíty přetřené černou barvou nebo překryté pytlovinou, kterou přichytili provázekem. Modrou a žlutou, barvy rodu Percyů, nebylo nikde vidět. Byly skryty pohledům, takže bojovníci čekající na jeho rozkaz vypadali šedě a nevýrazně. Na nějaký čas se proměnili v muže beze jména, potulné rytíře bez domova a rodiny. A taky beze cti, protože čest svazuje.

Starý pán popotáhl a mnul si usilovně nos. Jeho lest neoklame nikoho, ale až bude po boji, pořád bude moci tvrdit, že se jej nezúčastnil žádný z Percyho rytířů a lučištníků.

A co bylo nejdůležitější, ti, kdo by ho mohli obviňovat, budou hnit v zemi.

Jak tam tak stál v hlubokém zamyšlení, uslyšel přicházet svého syna: ostruhy mladého šlechtice cvakaly a řinčely o dřevěnou podlahu. Hrabě se rozhlédl a cítil, jak mu staré srdce buší očekáváním.

„Dej vám Bůh dobrý den, otče,“ pozdravil Tomáš Percy s úklonou. Také jeho zaujal shon dole na loukách před hradem a zabloudil pohledem z okna. Zvedl obočí v němé otázce, ale otec, podrážděný nestálým dupotem služebnictva všude kolem, jen zavrčel.

„Pojď se mnou.“ Aniž čekal na odpověď, vyrazil hrabě chodbou pryč a síla jeho autority přiměla Tomáše, aby ho následoval. Hrabě konečně stanul u vchodu do svých soukromých komnat, syna skoro vtáhl dovnitř a zabouchl za sebou. Tomáš jen stál a sledoval starého pána, jak kulhá místnostmi a cestou s hlasitými ranami otevírá a zase zavírá dveře. Ze stále zarudlejšího obličeje mu vyzařovala nedůvěra a popraskané žilky na tváři a nose činily jeho pleť ještě tmavší než ve skutečnosti. Jejich spleť mohla za to, že hrabě nikdy nebyl bílý. Snad za tu barvu mohly silné pálenky zpoza skotské hranice, ale k jeho povaze se každopádně hodila. Starý pán byl s léty čím dál sešlejší a tvrdší, ale rozhodně ne klidnější.

Když se ujistil, že zůstali sami, vrátil se hrabě k synovi, trpělivě čekajícímu zády ke dveřím. Tomáš Percy, baron Egremont, nebyl vyšší, než býval v mládí jeho otec, ale nebyl ani schýlený věkem, takže ho teď převyšoval o hlavu. Ve čtyřiceti stál na vrcholu sil, vlasy měl černé a šestnácti letům perného výcviku vděčil za mocná předloktí, samý sval a šlacha. Jak tam tak stáli, vypadal, že přímo kypí zdravím a silou, a jeho brunátná pokožka nenesla jedinou stopu po jizvách nebo příznacích choroby. Přes věkový rozdíl měli oba muži stejný percyovský nos, mohutný zoubek, na jaký mohl člověk narazit i na desítkách políček a v tuctech vsí okolo Alnwicku.

„Teď můžeme mluvit,“ řekl hrabě konečně. „Ta ženská, tvoje matka, má uši všude. Nemůžu si ani pohovořit s vlastním synem, aniž by jí její lidé hlásili každé slovo.“

„Tak co je nového?“ naléhal Tomáš. „Viděl jsem všechny ty muže s meči a luky. Nějaké potíže na hranici?“

„Tentokrát ne. Ty skotské bestie jsou zatím v klidu, i když nepochybují, že Douglas nepřestane šmejdit na mých pozemcích. Přijdou až v zimě, až budou hladovět, a budou mi chtít loupit dobytek. Jen ať to zkusí, zaženeme je zase zpátky!“

Jeho syn přemáhal netrpělivost. Dobře věděl, že otec dokáže žvanit o „prohnaném Douglasovi“ celé hodiny, kdykoli se naskytne příležitost.

„Tak proč tu jsou ti chlapi, otče? Mají přemalované štíty. Co je to za nepřítele, že proti němu musíme posílat rytíře se zakrytými erby?“

Otec popošel blíž, předpažil kostnatou ruku a přitáhl si syna za okraj koženého pancíře.

„Tvoje matka pochází z Nevillů, chlapče, vždycky bude jednou z Nevillů. Ať se v nouzi vrtnu, kam chci, pokaždé na ně narazím!“ Hrabě Percy zvedl při řeči i druhou ruku, spojil ve vzduchu prsty do tvaru zobáku a máchl synovi těsně před obličejem. „Je jich tolik, že je nikdo nespočítá. Přiznají se a přivdali do všech šlechtických rodin. Do každého domu! Ti zatracení Skoti se na mě stále sápu, podnikají nájezdy do Anglie, vypalují vesnice v mojí vlastní zemi. Kdybych se jim nepostavil, kdybych jediný rok polevil a přestal pobíjet jejich mladíky, které proti mně posílají, aby vyzkoušeli mou ostražitost, vtrhli by na jih, jako když se provalí hráz. Co by pak bylo s Anglií, bez percyovských zbraní? Ale Nevillům je tohle všechno jedno. Přihrávají všechnu moc a bohatství Yorkovi, tomu zelenáči. A York, vyzdvižený rukama Nevillů, stoupá vzhůru, zatímco naše tituly a majetky si přivlastňují jiní.“

„Třeba titul správce západního pomezí,“ zamumlal unaveně jeho syn. Slyšel už otcovy nářky nesčetněkrát.

Hraběti Percymu se ještě víc zúžily oči.

„Třeba, jeden z mnoha. Titul, který měl náležet tvému bratrovi,

spolu s patnácti sty librami ročně, ale dostal ho Salisbury – další z Nevillů! Přešel jsem to mlčky, chlapče. Přešel jsem i to, když z něj udělali kancléře, zatímco můj král leží v mdlobách a ztratili jsme Francii. Přešel jsem toho od nich už tolik, že mě z toho bolí nohy.“

Starý pán si přitáhl syna tak blízko, že se jejich tváře téměř dotýkaly. Letmo políbil Tomáše na líc a pustil jej. Ze starého zvyku se ještě jednou porozhlédl kolem, přestože byli sami.

„Máš v sobě poctivou percyovskou krev, Tomáši. Až přijde čas, převládne v tobě nad matčinou krví, tak jako já přemůžu rod Nevillů na této zemi. Jsou mi vydáni napospas, Tomáši, slyšíš? Z milosti Boží se mi dostalo příležitosti vzít si zpátky všechno, co uloupili. Být tak o dvacet let mladší, osedlal bych Vichra a cválal bych proti nim sám, jenže... ty dny jsou pryč.“ Starý pán upíral na syna oči, lesknoucí se jako v horečce. „V tomhle mi musíš pomoci, Tomáši. Musíš se stát mým mečem a cepem!“

„Bude mi ctí...“ zamumlal Tomáš a hlas se mu zlomil. Jako druhorozený syn se během dospívání netěšil přemíře otcovy náklonnosti. Jeho starší bratr Jindřich velel tisícovce mužů na druhé straně skotské hranice, přepadal, pálil vsi a škodil tamním necivilizovaným klanům. Při vzpomínce na něj Tomáš pochopil, že si ho otec pozval na slovíčko jen proto, že tu nemá Jindřicha. Nikdo jiný zrovna nebyl po ruce. Třebaže ho to poznání ranilo, neodolal pokušení ukázat svou skutečnou cenu jedinému člověku, který měl právo jej soudit.

„Jindřich má s sebou výkvět našich chlapců ve zbrani,“ pokračoval otec, jako by mu četl myšlenky. „A já si musím na Alnwicku nechat pár siláků pro případ, že by prohnáný Douglas proklouzl tvému bratrovi a přišel sem na jih znásilňovat a loupit. Ten malý chlapík nezná větší potěšení než si přivlastňovat můj majetek. Přísahám, že...“

„Otče, nezklamu vás,“ vyhrkl Tomáš. „Kolik mužů mi s sebou dáte?“

Otec se odmlčel, popuzený tím, že byl přerušen, a měřil si syna velmi káravě. Ale nakonec si to rozmyslel a přikývl.

„Sedm set, řekněme. Dvě stě bojovníků ve zbrani, zbytek jsou cihláři a kováři a obyčejní chlapi s luky. Ale pošlu s tebou Trunninga, a jestli máš trochu rozumu, budeš ho poslouchat a dáš na jeho rady. Zná kraj kolem Yorku a zná své bojovníky. Možná že kdyby ses v mládí tolik nevěnoval chlastu a děvkám, tolik bych o tobě nepochyboval. Mlč! Nevykládej si to zle, chlapče. Je nutné, aby se toho účastnil můj syn a dodal mužům kuráž. Ale jsou to moji muži, ne tvoji. Poslouchej Trunninga. Nepovede vás špatně.“

Tomáš zrudl a vzdíchal se v něm hněv. Při představě těch dvou staříků kujících pikle celý ztuhl a otcí to nešlo.

„Rozuměl jsi?“ vyštěkl hrabě. „Poslouchej Trunninga! To je můj rozkaz.“

„Rozuměl,“ přisvědčil Tomáš a jen stěží skrýval zklamání. Na okamžik už si myslel, že ho otec pověří velením bez toho, že by jej podřídil bratrovi nebo komukoli jinému. Teď měl pocit, že ztratil něco, co nikdy neměl.

„Prozradíte mi, kam mě posíláte, nebo se musím i na to zeptat Trunninga?“ otázal se.

Hlas měl napjatý a otec zkřivil ústa do šklebu, který byl současně pobavený i pohrdavý.

„Říkal jsem, aby sis to nevykládal zle, chlapče. Máš zdatnou pravici a jsi můj syn, ale ještě jsi nikomu nevelel, když nepočítám pár potyček. Muži tě neberou tak, jako berou Trunninga. Jak by taky mohli? Má za sebou dvacet let válčení ve Francii i v Anglii. Dohlédne na to, aby se ti nic nestalo.“

Hrabě čekal na sebemenší náznak souhlasu, ale Tomáš se mračil. Byl uražený a rozhněvaný. Hrabě Percy zavrtěl hlavou a pokračoval.

„Zítra slaví Nevillové velkou svatbu, Tomáši, dole na hradě Tattershall. Klan tvé matky hodlá přijmout do svého středu další osobu. Ukáže se tam i ten nafoukaný kohout Salisbury, žení totiž syna. Nebudou nic tušit, už se jen třesou na to, jak přivedou čerstvou krev

na své panství v Sheriff Huttonu. Oznámil mi to můj člověk. Div si nesrazil vaz, jak ke mně pospíchal. Nemusím dodávat, že jsem mu za to dobře zaplatil. Teď poslouchej. Budou na koních i pěšky, veselý svatební průvod potáhne za krásného letního dne hodovat. A vy všichni budete u toho, Tomáši. Smetete je a nikdo nezůstane naživu. To je můj rozkaz! Rozuměl jsi mi dobře?“

Tomáš ztěžka polkl a otec z něj nespouštěl oči. Hrabě Salisbury byl matčin bratr a jeho synové Tomášovi bratřanci. Tomáš se do té chvíle domníval, že jej otec posílá proti nějaké vedlejší větvi Nevillovic rodu, ne proti samotným kořenům a hlavě klanu. Jestli udělá, co po něm chce, znepřátelí si za jediný den na život a na smrt více lidí než za všechna předchozí léta dohromady. Přesto přikývl. Promluvit si netroufal, aby ho nezradil hlas. Otcí ani tentokrát neušla synova slabost a nerozhodnost a kysele zkřivil ústa.

„Salisburyho syn si má vzít Maud Cromwellovou. Jak víš, drží její strýc percyovské majetky a mé nároky na ně neuznává. Zřejmě si myslí, že může dát moje statky Nevillům jako věno, že jsou dnes tak mocní, že budu muset stáhnout žaloby, které jsem proti němu vznesl. Posílám tě, abys jim ukázal, co je spravedlnost. Abys je naučil úctě k právu, kterým Cromwell pohrdá, protože si myslí, že ho ochrání přízeň mocných! Teď dobře poslouchej. Vezmeš si mých sedm set mužů a všechny je pobijete, Tomáši. Ujistěte se, že Cromwellova neteř je mezi mrtvými, abych se mohl ohánět jejím jménem, až příště potkám u královského dvora jejího plačícího strýce. Rozumíš?“

„Samozřejmě, rozumím!“ přisvědčil Tomáš pevným hlasem. Cítil, jak se mu třesou ruce, když hledí na otce, ale nechtěl odmítnout a riskovat starcovo opovržení. Zafal zuby a rozhodl se.

Na dveře za Tomášovými zády někdo zaklepal a oba muži sebou trhli jako spiklenci přistižení při činu. Tomáš ustoupil, dveře se otevřely a on zbledl při pohledu na matku, která v nich stanula.

Otec se napřímil a vypjal hrud’.

„Teď jdi, Tomáši, a hled' přinést čest svému rodu i jménu.“

„Zůstaň, Tomáši,“ vyzvala ho matka rychle. Tvářila se chladně.

Tomáš zaváhal, pak sklonil hlavu, prosmekl se kolem ní a zamířil pryč. Když hraběnka Eleonora Percyová s manželem osaměla, prudce se k němu otočila.

„Vaše stráž a vojáci jsou po zuby ozbrojení a zakrývají barvy Percyů na štítech. Můj vlastní syn přede mnou prchá jako spráskaný pes. Smím se na něco zeptat? Jaký nekalý záměr jste mu našeptal tentokrát, Jindřichu? Co jste zase spáchal?“

Hrabě Percy se zhluboka nadechl a sálala z něj samolibost.

„Chcete snad říct, že jste neposlouchala za dveřmi jako služka? To mě udivuje,“ řekl kousavě. „Co jsem spáchal, po tom vám nic není.“ Během řeči ji minul a vyšel ven na chodbu. Eleonora se mu pokusila zastoupit cestu a položila mu ruku na hrud', aby ho zastavila. Hrabě ji surově popadl a sevřel jí prsty tak, až vykřikla. Ale on ji svíral o to pevněji a druhou rukou ji držel za loket.

„Prosím, Jindřichu. Moje ruka...“ zalapala hraběnka po dechu.

Hrabě jí zkroutil prsty ještě víc, až zajčela bolestí. Když zahlédl sluhu, jak k nim spěchá chodbou, prudce kopl do dveří a zabouchl je.

Jeho žena sténala, ale starý pán jí dál drtil prsty i paži, takže se musela předklonit a skoro ohnout v pase.

„Spáchal jsem jen to, co by vaši Nevillové jinak udělali mně, kdybych jim byl někdy vydán na milost,“ zasyčel jí do ucha. „Myslela jste si, že dopustím, aby se váš bratr povýšil nad rod Percyů? Jako kancléř vévody z Yorku teď ohrožuje všechno, čím jsem a co musím chránit. Rozumíte? Vzal jsem si vás, abyste mi dala syny: plodnou nevěstu z rodu Nevillů. To jste splnila, budiž. Ale neodvažujte se mě vyptávat na nic, co se týká mého rodu!“

„To bolí,“ vzlykla Eleonora s obličejem zrůzněným vztekem a bolestí. „Vidíte nepřátele tam, kde nejsou. A jestli chcete zkřížit cestu mému bratrovi, Jindřichu, bude to vaše smrt. Richard vás zabije.“

Manžel ji se zuřivým zavrčením odtáhl na druhou stranu místnosti a hodil ji na postel. Klečel na ní dřív, než se mohla zvednout, rval z ní šaty, a zatímco jí spílal s tváří rudou rozčilením, trhal látku až na holou kůži. Hraběnka vzlykala a bránila se, ale vztek dodával Percymu děsivou sílu a útočník nedbal ani na rudé čáry, které mu na obličej i pažích zůstávaly po jejích nehtech. Jednou rukou manželku přidržel na posteli, obnažil dlouhou křivku bledých zad a mezitím si vytáhl opasek z kalhot a složil jej napůl, takže připomínal krátký bič.

„Takhle se mnou v mém vlastním domě mluvit nebudeš!“ zařval. Rány začaly dopadat jedna za druhou a zněly stejně hlasitě jako hraběčiny zoufalé výkřiky. Nikdo jí nepřišel na pomoc, ani když ji hrabě nepřestával bít, až se už vůbec nebránila a jen tiše ležela. Krev prosakující z dlouhých rudých šrámů třísnila jemné povlečení a on lapal po dechu, funěl a velké krůpěje potu mu odkapávaly z nosu na hraběčinu pleť. S ponurým uspokojením vrátil opasek na místo a nechal svou ženu na pokoji, ať si vzlyká do přehození.

Sluhové otevřeli výpadní branku na shromaždiště a Tomáš Percy, baron Egremont, vyšel ven. Pod modrou oblohou jej ohlušil ryk stovek mužů a srdce mu začalo bít o to rychleji. S podrážděným pohledem zaznamenal, že jsou tu už i členové jeho vlastní družiny: nahnal je sem jeho otec a oni trpělivě čekali na mladého pána. Nesli mu brnění a zbraně, zatímco ostatní muži chystali vraného Baliona, velkého válečného hřebce, za kterého loni utratil celé jmění. Otec si byl zřejmě jistý, že se mu Tomáše podařilo přesvědčit. Ten zachmuřeně kráčel ke skupince uprostřed všeobecné vřavy a snažil se zorientovat v tom zmatku kolem. Vysoko nad nimi kvílela matka jako prasnice při porážce a nebylo pochyb, že zase jednou dostává nářez od starého pána. Tomáše na tom popuzovalo jen to, že se nemohl soustředit na vlastní myšlenky. Raději hleděl do země, aby se vyhnul nepříjemně indiskrétním pohledům ostatních. Při každém dalším zaječení se muži okolo

buď šklebili, nebo sebou trhli a on byl čím dál popuzenější. Vzestup rodu Nevillů jeho otce stravoval. Místo aby si starý pán užíval klidného života a starost o panství přenechal synům, nechal se užírat podezíravostí a hněvem. Když zvuky konečně utichly, vzhlédl Tomáš k oknům otcových komnat. Bylo typické, že starý pán už celé dny a týdny konal přípravy, aniž se obtěžoval sdělit vlastnímu synovi, co má v úmyslu.

Tomáš si rychlým elegantním pohybem sňal kožený pancíř a plášť a uprostřed dvora se vysvlékl až do punčoch a tuniky, na níž už se rýsovaly tmavé skvrny potu. Tady nebylo místo na stud – desítky mladíků trousily vtipy a pokřikovaly na sebe, poskakovaly po jedné noze v botě ze železných plátů nebo hledaly kus výstroje, který se zatoulal k někomu jinému. Tomáš se posadil na vysokou stoličku a trpělivě čekal, zatímco mu sluhové navlékali tlustou vycpanou vestu a pomocí řemínek na ni připevňovali jednotlivé pláty brnění. Dobře mu sedělo, a třebaže škrábance a šrámy pocházely ze cvičiště, ne ze skutečného boje, byla to poctivá a řádně používaná zbroj. Když zvedl ruce, aby mu mohli nasadit náprsní pancíř, padl mu zakaboněný pohled na šrámy po drátěnce: některá z kuchyňských pomocnic zřejmě poškrábala kov, když se jej pokoušela drhnout jako hrnec. Modrožlutý znak byl sedřený a Tomáš natáhl krk a pohlédl na meč, který pro něj připravili. Tiše zaklel, protože z jílce někdo dlátem odsekal krásný smaltovaný erb. Muselo se to stát na otcův příkaz, ale Tomáš ten meč nosil od svých dvanáctých narozenin a zabořilo ho, když viděl takovou škodu.

Kousek po kousku ho navlékli do brnění, až se konečně mohl postavit a zažít nádherný pocit síly a nezranitelnosti, jež mu zbroj dodávala. Lord Egremont sáhl po helmě, kterou mu uctivě podával komorník. Jen co si ji nasadil na hlavu, uslyšel hlas otcova vrchního hejtmána, rozléhající se přes celé shromaždiště.

„Jakmile se otevře brána, vyrazíme!“ křičel Trunning ke shromážděným mužům. „Buďte připraveni, protože se pro nikoho nebudeme

vracet jako služby pro upadlou rukavičku svojí paní. Neberte s sebou žádné sluhy kromě těch, co mají koně a udrží meč, luk a krok. Na jídlo sušené hovězí a oves, trochu piva a vína, jinak nic! Zásoby na šest dní, ale jede se nalehko, jinak vám ujedeme.“

Trunning se odmlčel, a než přešel k dalším rozkazům, zabloudil pohledem k řadám rytířů a mužstva. Přitom zahlédl mladého Percyho a okamžitě se k němu vydal. Tomáš pocítil drobné zadostiučinění, že může na toho človíčka hledět svrchu.

„Co se děje, Trunningu?“ zeptal se co nejchladněji. Trunning hned neodpověděl, jen stál, měřil si ho a hryzal si bílý knír, který mu splýval přes ústa. Otcův hejtman svého času vycvičil oba hraběcí syny v zacházení se zbraní i taktice a začal s tím tak záhy, až Tomášovi připadalo, že tu byl odjakživa: vždycky mu buď vynadal za špatně vedenou ránu, nebo chtěl vědět, od koho se naučil držet štít „jako skotská služka“. Nemusel ani příliš namáhat paměť a snadno si vybavil pět zlomenin, které mu ten malý rudolící mužík přivodil během let: dvě kosti v pravé ruce, obě předloktí a kůstka v noze, na niž mu kdysi Trunning při souboji dupl. Po každém zranění následovaly týdny v dlaze, jež byly naplněné bolestí a drtivým posměchem při každém zasténání, které mu uniklo, když ho obvazovali. Přesto se nedalo říct, že by Tomáš otcova hejtmána nenáviděl, nebo se ho dokonce bál. Věděl, že Trunning je naprosto oddaný domu Percyů a Northumberlandů, jako hodně starý pes bojového plemene. A přes všechny rozdíly v jejich postavení si lord Tomáš Egremont nedokázal představit, že by ho ten člověk někdy mohl považovat za sobě rovného nebo si od něj dokonce nechal rozkazovat. To, že otec svěřil Trunningovi velení, bylo důkazem samo o sobě. Ti dva staří všiváci byli v jádru stejně tvrdí, bez kapky laskavosti nebo soucitu. Nebylo divu, že spolu tak dobře vycházeli.

„Měl s vámi pan otec řeč? Řekl vám, co a jak?“ zeptal se Trunning konečně. „Pověděl vám, abyste ve všem poslechl moje rozkazy a já

vás mohl bezpečně přivést zpátky domů s několika novými škrában-
ci na tomhle nóbl brnění?“

Tomáš při zvuku jeho hlasu potlačil zachvění. Snad to byl následek
dlouhých let, kdy na polích a na cestách hulákal na svěřence, které
cvičil, ale Trunning neustále chraptěl a jeho řeč přerušovaly hlubo-
ké sípavé nádechy.

„Pověděl mi, že velíte vy, Trunningu. Ale... odtud potud.“

Trunning líně zamrkal a tázavě na něj hleděl.

„Odtud potud, urozený lorde Egremonte?“

Tomáš cítil, jak mu srdce nepříjemně buší v hrudi a těžko se mu
dýchá. Doufal, že na něm hejtman nepozná, jak je nervózní, ale na
to ho starý voják znal příliš dlouho. Přesto promluvil rozhodným hla-
sem, pevně odhodlán nenechat si rozkazovat otcovým služebníkem.

„Do chvíle, kdy se naše názory rozejdou, Trunningu. To já musím stře-
žit a hájit čest svého rodu. Můžete dávat rozkazy k pochodu, k úto-
ku a tak dále, ale postup a cíle našeho konání jsou na mém uvážení.“

Trunning na něj zíral, naklonil hlavu k rameni a mnul si čelo nad
pravým okem.

„Kdybych vašemu otci oznámil, že máte námitky, nechá vás tak
akorát nosit proviant, a to kdoví jestli,“ podotkl se zlověstným úsmě-
vem. Udivilo ho, když se k němu mladý muž obrátil čelem a nahnul
se nad něj.

„Jestli to zatepla donesete starému pánovi, zůstanu doma. Uvidíte
sám, jak daleko od bran hradu se dostanete, když nebudete mít v čele
syna rodiny Percyů. A kromě toho, Trunningu, získáte v Egremontovi
nepřítele. Řekl jsem vám svoje podmínky. Dělejte, jak se vám zlíbí.“

Tomáš se úmyslně obrátil zpět ke svým družiníkům a mávl na ně,
aby mu upravili hledí a kápě do pantů trochu oleje. Cítil na sobě
Trunningův pohled a srdce mu i nadále bušilo o překot, ale byl si
jistý sám sebou, aspoň v této jedné věci. Hejtman odkráčel, ale on
se neohlédl, ani proto, aby zjistil, zda Trunning odchází do hradu

žalovat otci. Místo toho sklopil hledí, aby zakryl výraz tváře. Otec i Trunning už byli staří a i ti nejhouževnatější a nejzavilejší starci nakonec odpadnou. Tomáš povede lukostřelce a rytíře na strýcovu svatební hostinu s Trunningem, nebo bez něj, na tom nesejde. Znovu si prohlédl malé vojsko, které otec jménem rodu Percyů povolal do služby. Viděl pár stovek obyčejných chlapů z měst a městeček, co se dostavili na výzvu svého pána. Ale ať už to byli kováři, řezníci nebo koželuhové, každý z nich cvičil od nejútlejšího věku se sekerou nebo lukem a rozvíjel dovednosti, díky nimž mohl být užitečný i někomu, jako byl hrabě Percy z Alnwicku. Tomáš se usmál a opět zvedl hledí.

„Seřadit u brány!“ zvolal. Koutkem oka zahlédl, jak sebou Trunningova šlachovitá postava trhla, ale Tomáš si ho nevšímal. Starci odpadli, řekl si znovu s uspokojením. Vládu nastupují mladí muži.

Derry Brewer byl ve špatném rozmaru. Lilo jako z konve a déšť mu bubnoval na oholenou hlavu. Až dosud si nikdy neuvědomil, jak dobře může před deštěm ochránit pořádná kštica. Kvůli nepříjemně obnaženému temeni ho od těch příšerných kapek bolela lebka a svrběly uši. Aby to měl ještě nepohodlnější, byl oblečen do promočené hnědé kutny, jejíž vlhké okraje mu pleskaly o nahé holeně a rozdíraly mu kůži. Hlavu mu oholila zkušená ruka teprve ráno, takže si ještě nezvykl, pokožku měl citlivou, a navíc vystavenou ničivým živlům. Mniši klopýtající s ním měli všichni tonzuru a bílé vyholené kroužky na lebkách jim vlhce svítily do šera. Derry usuzoval, že žádný z nich nepozřel od úsvitu ani sousto, a to celý den šli a prozpěvovali si.

Před nimi se na horním konci Peascod Street tyčily mohutné zdi královského hradu a mniši zvonili zvonkem, aby si vyprosili almužnu, a přitom se nahlas modlili: jako jediní byli natolik pošetilí, že zůstávali venku na dešti, přestože se mohli někam schovat. Windsor bylo bohaté město. Hrad, jemuž sloužilo, stál pouhých dvacet mil od Londýna, podobně jako pět či šest dalších pevností kolem hlavního města, všechny vzdálené jeden den pochodu. Přítomnost královské domácnosti sem přilákala některé z nejlepších londýnských zlatníků, klenotníků, vlnářů i obchodníků se sukrem, dychtivých prodat své zboží. Když na hradě pobýval samotný král, přibýlo k nim více než osm stovek mužů a žen v jeho službách a ceny veškerého zboží začaly stoupat, od chleba a vína až po zlaté náramky.

Při své kousavé náladě byl Derry v pokušení podezírat i františkánské řeholníky, že je sem vábí hromady zlatých mincí. Navíc si stále nebyl docela jistý, zda se z jeho umouněných průvodců nevy-

klubou obyčejní přestrojení žebráci. Pravda, bratr Petr káral zástupy lidí za jejich hříchy a lakotu, ale ostatní mniši s sebou kromě misek na milodary nesli i nože na prodej, a jeden širokoplecí nešťastník se dokonce uvolil vláčet obrovský brusný kámen. Říkali mu Mlčenlivý Godwin a kámen měl upevněný provazem na zádech, takže musel jít v předklonu a jen stěží viděl na cestu. Ostatní tvrdili, že tou tíhou smývá nějaký dřívější hřích, a Derry se neodvážil zeptat jaký.

Pokaždé když nastal čas na chórové modlitby, celá skupina se zastavila a pomodlila, a tehdy mniši složili šlapací brus, roztočili kámen a brousili lidem nože, s vděčností přijímali vodu nebo domácí pivo a žehnali každému i za sebedrobnější minci. Derryho hryzalo svědomí kvůli plnému koženému měšci, který měl pečlivě ukrytý kousek od rozkroku. Bylo v něm tolik stříbrňáků, že by se všichni mohli nacpat k prasknutí, ale Derry měl obavy, že kdyby se s ním vytasil, bratr Petr by jej daroval nějakému budižkničemu a své spolubratry by nechal hladovět. Nafoukl tváře a setřel si déšť z očí. Nepřetržitý proud mu smáčel obličej a on musel mrkat, aby dokázal zaostřit.

K řeholníkům se připojil navečer před čtyřmi dny a byl to zřejmě dobrý nápad. Všech čtrnáct jich mělo u sebe zbraň, protože si jejich prodejem vydělávali na skromné živobytí, a byli zvyklí trávit noci na cestách, kde mohli zloději okrást i toho, kdo u sebe nic neměl. Derry právě číhal ve stájích levného hostince, když zaslechl, jak bratr Petr povídá něco o Windsoru a o tom, že se tam budou modlit za královo uzdravení. Nikoho z řeholníků nepřekvapilo, že se k nim přidal další ochotný poutník: králova duše byla v nebezpečí a celou zemi sužovaly tlupy násilníků.

Derry si povzddechl a energicky si třel tvář. Hlasitě kýchl a přistihl se, jak už už otevírá ústa ke kletbě. To ráno vytáhl bratr Petr hůl na jednoho mlynáře jen proto, že sprostě klel na veřejné cestě. Derry s velkým potěšením přihlížel, jak mírný vůdce jejich skupinky dává tomu člověku výprask způsobem, jaký by mu zjednal určitý respekt i mezi

otrlými londýnskými rváči. Mlynáře, jemuž se po výprasku řinula krev z uší, nechali ležet na silnici vedle převrženého vozíku a rozsypaných pytlů s moukou. Derry se při té vzpomínce usmál a zabloudil zrakem k bratru Petrovi, který při každém třináctém kroku rozeznával zvonek, jehož zvuk se odrážel od kamenných zdí na vrcholu kopce.

Hrad se v dešti tyčil jako hora, jinak to nešlo popsat. Masivní zdi a kulaté bašty za dlouhá staletí od položení základního kamene nikdo nedobyl. Pevnost krále Jindřicha trůnila nad stejnojmenným městem – sama byla v podstatě městem ve městě a poskytovala přístřeší stovkám obyvatel. Derry hleděl vzhůru a chodidla ho bolela od kamenné dlažby.

Bylo na čase odpojit se od skupinky mnichů a on uvažoval, jak to nejlépe zaonačit.

Když předtím požádal, aby mu po vzoru ostatních oholili hlavu, bratra Petra to velmi zaskočilo. Nikdo Derryho nenutil, aby se jim přizpůsobil i vzhledem, ale mniši usoudili, že tím chce potrestat vlastní marnivost. Musel zapojit všechnu svoji výřečnost, aby starého mnicha přesvědčil, že si se svou hlavou může dělat, co se mu zlíbí.

Mladý fráter, jenž se nakonec pustil s břitvou do Derryho husté hřívy, ho dvakrát řízl a přímo na temeni mu sedřel kus kůže o velikosti mince. Derry to všechno snášel bez jediného protestu a bratr Petr jej nakonec spokojeně poplácal po zádech.

Teď si Derry v prudkém dešti říkal, jestli mu to stálo za to. Byl už tak dost hubený a sešlý a ve staré kutně by si ho nikdo nevšiml, ani kdyby měl vlasy, ale v sázce bylo příliš mnoho a ti, kdo po něm páslí, už dali nejednou najevo krajní odhodlání a bezohlednost. S povzdechem si znovu říkal, že udělal dobře, třebaže si nevzpomínal, kdy se naposled cítil takhle pod psa.

Nemohl za to, že se z něj stal veřejně známý nepřítel Richarda Plantageneta, vévody z Yorku. Když se teď ohlížel na své minulé

skutky, uznával, že se mohl chovat smířlivěji. Jeho dávný učitel by nad Derryho ješitností zdvihl varovný prst. Starý Bertle by mu klidně kázal celé hodiny o tom, že nepřátelé nesmějí nikdy znát naši skutečnou sílu; nikdy. Derry téměř slyšel starcův podrážděný hlas, když se teď plahočil do kopce: „Dokud se všichni domnívají, že je člověk slabý, nenapadne je posílat za ním z Londýna otrlé zabijáky. Nebudou se obtěžovat platit donašečům stříbrňáky za každou zprávu o místě jeho pobytu. Nevypíšou odměnu za jeho hlavu, Derry!“

Přestrojením za františkána si možná zachránil krk, nebo možná zbytečně ztratil několik dní, to zatím nemohl vědět. Jisté bylo jen to, že během pouti potkávali hloučky nepřátelsky se tvářících chlapů, kteří se hlasitě chechtali, tropili si posměšky a odvraceli se, kdykoli je bratr Petr poprosil o almužnu. Někteří z nich mohli být v žoldu vévody z Yorku, a možná jich byly desítky, těžko říct. Derry raději pokaždé hleděl do země a kráčel dál s ostatními.

Děšť na chvíli ustal, ale někde blízko ještě burácel hrom a nad hlavou jim stále táhly temné mraky. Bratr Petr využil okamžiku ticha, jednou rukou přidržel srdce zvonku a druhou pokynul chvějící se skupince, aby zastavila.

„Bratři, slunce zapadá a zem je příliš mokrá, než abychom mohli strávit noc venku. Na druhém konci města, necelou míli odtud přes hřeb Hradního vrchu, znám jednu rodinu. Nechají nás přespat a najít se u nich ve stodole za to, že požehnáme jejich příbytku a oni se s námi budou moci pomodlit.“

Mniši při jeho slovech viditelně pookřáli a Derry si uvědomil, že si začal aspoň trochu vážit zvláštního způsobu života, který vedli. S výjimkou Mlčenlivého Godwina s býčí postavou nepůsobil žádný z nich dojmem siláka. Jeden nebo dva z františkánů si snad zvolili dráhu žebravého řeholníka proto, aby nemuseli pracovat, ale i tak to s dobrovolnou chudobou mysleli vážně – v časech, kdy se všichni

ostatní dřeli, aby unikli bídě. Derry si odkašlal a potlačil chrchlání, které ho v tom vlhku a zimě sužovalo.

„Bratře Petře, mohu s tebou mluvit?“ zeptal se.

Vůdce jejich malé skupiny se s klidným výrazem ihned otočil.

„Samozřejmě, Derry,“ řekl.

Starší muž měl promodralé rty. Derry znovu pomyslel na nacpaný měsíc ukrytý v teple u přirození.

„Já.... ehm... už s vámi dál nepůjdu,“ oznámil mu Derry a díval se na vlastní nohy, aby neviděl zklamaný výraz, který se dozajista objevil na mnichově tváři. „Musím na hrad, setkat se s jistým člověkem. Nějaký čas se tam zdržím.“

„Ach tak,“ odpověděl bratr Petr. „Aspoň tedy půjdeš s Božím požehnáním, Derry.“

K Derryho úžasu natáhl starší muž ruku, položil mu ji na rozbořilou pokožku temene a jemným tlakem ho přiměl sklonit hlavu. Nebránil se, tak podivně ho dojala starcova víra, a bratr Petr zatím vzýval svatého Kryštofa a Františka, aby Derryho neopouštěli na jeho cestách a ve zkouškách, jež ho čekají.

„Děkuji, bratře Petře. Bylo mi ctí.“

Starší muž se na něj usmál a spustil ruku.

„Doufám, že ti, jimž se chceš vyhnout, budou oslněni sluncem, Derry. Budu se modlit, aby byli stejně slepí jako Šavel z Tarsu, až je budeš míjet.“

Derry na něj překvapeně zamrkal a bratr Petr se zasmál.

„Málokdo z těch, kdo se k nám připojí, si už první nebo druhý den cesty nechá udělat tonzuru, Derry. Přesto si troufám říct, že ti neublížila, navzdory tomu, jak drsně zachází bratr Jan s břitvou.“

Derry na něj pobaveně hleděl i navzdory rozpakům.

„Jen by mě zajímalo, bratře, čím to, že někteří z vás mají vyholenou kolečko sotva na tři prsty, zatímco mně jste oholili lebku snad až k uším.“